VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za slavným skladatelem a krásným lesem do Jabkenic

GPS souřadnice: 50.3219333, 15.0179331

Praktické informace

Délka trasy: 5 km

Obtížnost: Lehká trasa vedoucí z velké části po rovince obcí a lesem. Výlet je možné jet s terénním kočárkem i na kolech. Pejsky vzít můžete také, bude se jim zde moc líbit. Trasu projdete volným tempem za necelé dvě hodinky.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: Z Prahy se dostanete do Loučeně po dálnici D10 → sjezd 33 → směr Luštěnice → Jabkenice. Přibližně 70 km ujedete za hodinu a kousek. Z Nymburku sem jezdí od vlakového nádraží autobus.

Parkování: Nedaleko památníku Bedřicha Smetany je parkoviště zdarma.

WC: V Památníku Bedřicha Smetany po zakoupení vstupenky. Toi toi na parkovišti u dubu. V parku za úřadem je ,,pilinová kadibudka,, - splachuje se pilinami. V době, kdy je otevřený obecní úřad, tak je zde přístupné wc.

Občerstvení: Obchod COOp.

Památník Bedřicha Smetany

Otevírací doba

duben–září: úterý–neděle: 10:00–17:00. Prohlídky začínají každou celou hodinu, Tj. v 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00 a 16:00.

říjen–březen: Prohlídku nutno objednat na tel.: 326 389 127

Vstupné

základní – 70 Kč, snížené – 50 Kč, děti do 15 let – zdarma, studenti do věku 26 let – 30 Kč

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová

Trasu testovaly kamarádky Jitka a Jana z Mladé Boleslavi.

Postřehy dětí:

Jíťa (7 let): „Je mi líto, že pan Smetana ohluchnul, ale v autě jsme si pak hned pustili Libuši.“

Janička (8 let): „Mně se líbil les a také obora. Viděla jsem srnku a zajíčka.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

vítejte v malebných Jabkenicích na dobrodružné cestě za poznáním jednoho z našich největších hudebních géniů. Tento výlet s tajenkou vás provede místy, která Bedřich Smetana miloval. Naše společné putování začíná u prastarého Jabkenického dubu, odtud se vydáme k myslivně, projdeme rozkošnou obcí a pak se courneme pohádkovým lesem nedaleko známé Jabkenické obory. Dozvíte se, jak to bylo se skladatelovou hluchotou, spočítáme památné stromy, ukážeme si místo, kde žili klokani a plameňáci, a pozdravíme Huberta. Cestou budeme jako vždy luštit tajenku, vyprávět si zajímavé příběhy a možná se i vykoupeme.

Výlet vznikl s laskavou podporou, pomocí a dotací obce Jabkenice. Díky tomu je pro všechny výletníky zdarma. :)

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci, dnešní cesta za hádankou povede lesem, ve kterém na jaře ptáčci zpívají tak nahlas, že se skoro neuslyšíte. Bedřich Smetana však ptáčky neslyšel, i když chodil stejnými pěšinkami. Byl to tiž hluchý. Jak se mu bez poslechu dařilo skládat nádherné opery? Pojďte s námi na výlet a dozvíte se! Stejně jako k našim ostatním výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Půjdete-li správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Doplňovačka

Vítejte v Jabkenicích, které jsou nerozlučně spjaty s pozdním obdobím života našeho slavného hudebního skladatele Bedřicha Smetany.

Putování začínáme na parkovišti, kde stojí památný **Jabkenický dub**. Tento strom je živým svědkem historie obce. Jeho stáří se odhaduje na 250 let. Skladatele proto znal určitě velmi dobře: Po ránu kolem něj chodíval do obory. Mezi rybníky hudebník míval svůj altán, ze kterého pozoroval dalekohledem zvěř.

Tipnete si, jak je strom vysoký a kolik měří obvod jeho kmene? Zkuste tu výšku. Snažte se, protože rozdíl mezi vaším tipem a skutečnou výškou oddřepujete!

Tipujeme: 3, 2, 1…Teď!

Dub je vysoký 22 metrů. Kdo byl nejblíže? Ten dřepy dělat nemusí.

Zbytek jde dřepovat. Alespoň se zahřejete!

Obvod kmene stromu je 5 metrů.Zkuste ho obejmout. Kolik lidských paží je na to potřeba?

Duby letní jsou pro tuto oblast typické, i v minulosti byly často nejhojnějšími dřevinami zdejší krajiny i obor.

A tohle dubisko vám navíc přinese první písmenko do tajenky.

Najděte tabulku *PAMÁTNÝ STROM*. Vidíte na ní šelmu? Jasně! A někdo jí pěkně „vyštafíroval“ očko!

1. **Jakou barvu mají drápy lva?**

Od dubu se vydáme k **památníku Bedřicha Smetany**.

Je to ten žlutý dům, který jste míjeli cestou na parkoviště.

Když budete mít oči na šťopkách, při chůzi k němu napravo od cesty u stavení uvidíte papouška. A také hlemýždě a motýlka. :)

Jsme u bývalé knížecí myslivny, která vypadá jako nějaký malý zámeček. Právě zde prožil skladatel posledních deset let svého života, kdy se sem v roce 1874 přestěhoval ke své dceři Žofii a jejímu manželovi Josefu Schwarzovi, jenž byl lesmistrem thurn-taxisovského panství. Zde také vznikla většina jeho nejvýznamnějších děl: opery *Hubička, Tajemství, Čertova stěna*, oba smyčcové kvartety, klavírní cykly *Sny* a *České tance*, řada sborových děl. Ano, právě tady dokončil i slavný cyklus *Má vlast.*

Prohlídku památníku si nechte až po skončení výletu, jinak se zde zaseknete a trasu neodťapete.

(Dobře to známe z Hrusic, kde nám půlka výletníků skončí u obrázků hned na začátku v muzeu Josefa Lady. :))

Zdejší expozice je věnována především jabkenickému období Smetanova života. Obrazovými a písemnými dokumenty i řadou osobních a rodinných předmětů přibližuje život Smetanovy rodiny i rodiny Žofie a Josefa Schwarzových. V sále s malou galerií obrazů skladatelova vnuka Zdeňka Schwarze je možný poslech Smetanových skladeb dle vlastního výběru.

Nachází se zde také unikátní poklad, který má svůj vlastní příběh: Je to divadelní opona namalovaná druhou manželkou skladatele Betty Smetanovou.

V roce 1877 založili místní lidé ochotnický spolek Hálek a Betty, která byla velmi nadaná malířka, se rozhodla, že jim oponu namaluje. Pracovala na ní tři týdny přímo v bytě řídícího učitele a zachytila na ní praotce Čecha na Řípu. Opona později přečkala i ničivé povodně v roce 2002 a po náročném restaurování se vrátila do Jabkenic.

Myslivnu obcházíme tak, že ji máme po pravé ruce.

Najděte sluneční hodiny. Jsou tady hned dvoje. Poznáte, kolik je hodin?

Kousek od nich je umístěna **pamětní deska**. Přečtete, co na ni stojí? Pokud tady máme nějakého Bystrozrakého, tak by to mohl zvládnout.

My jsme trošku slepí, takže neručíme za správnost, ale podle nás zde stojí: *ZDE ŽIL BEDŘICH SMETANA, tvůrce české zpěvohry, od října 1874 do května 1884.*

O pár metrů dál nám kyne pískovcové sousoší z roku 1924 od sochaře Františka Bílka. Kdo si myslíte, že na něm stojí? :)

V pravici drží lejstro. Tipujeme, že by to mohl být nějaký notový záznam.

Podívejte se mu na prsty.

2. Jak se jmenuje prst, který je úplně vlevo?

Za skladatelem jsou vytesány scény ze Smetanových oper. Zkuste najít Branibory v Čechách, Dalibora a Libuši.

Rodiče, prarodiče a chytřejší sourozenci mohou poradit. A ti nejšikovnější mohou zanotovat i začátek Libuše… Že ho neznáte? Ale znáte: Je to fanfára, která provází při slavnostních příležitostech pana prezidenta.

Jak se jmenuje současný český prezident?

Věděli by rodiče, jak se jmenoval panovník, který vládl za Smetanova života? Byli tři. Zkuste trefit alespoň jednoho. :)

Přejdeme cestu a míříme k **Lípě republiky**. To je ta, pod kterou je lavička.

Lípy jsou tady totiž hned dvě. Objevíte je? Byly zde vysazeny jako symbol národní svobody a demokracie, což je tradice, která se v českých zemích udržuje od roku 1918.

Kolik je které let? Která je starší? Jak to poznáte i bez přečtení letopočtu?

Držíme se značky naučné stezky, která nás vede kolem rybníčků a ohniště až k obecnímu úřadu.

Je to moc hezké místo. Akční členové *Rybářského spolku Jabkenice* park osadili keři, vyhloubili rybníčky, připravili herní prvky a take postavili altán.

Najděte mišpuli německou.

A teď zkuste najít broukoviště? Víte, co to je? Vysvětlíme.

Broukoviště je pár kmenů, špalků či velkých větví částečně zakopaných v zemi. Hodí se na ně zejména dřevo tvrdých listnáčů, ideálně dubů, na kterých v přírodě bydlí velké množství ohrožených druhů hmyzu. Brouci ale nepohrdnou ani jakýmkoli jiným dřevem. Může být třeba z pokáceného přestárlého stromu na zahradě nebo sukovatého nerozštípatelného špalku původně určeného k topení.

Vidíte strom, který je úplně pokrytý popínavým břečťanem?

Kolem keře rakytníku míříme k altánu s ohništěm. Rozhlédněte se kolkolem a vypátrejte obecní znak. Zkuste ho popsat.

Stojí na něm věž a po stranách jí dělají společnost ovoce a lyra.

Víte, co je lyra?

Lyra je starověký strunný hudební nástroj, který vypadá jako malá harfa. Trochu… Už ve starém Řecku na něj lidé hráli při zpěvu nebo přednášení básní. Má tvar rámu se dvěma rameny spojenými příčkou, ke které jsou nataženy struny. Hráč na ně brnká prsty nebo trsátkem.

Dojdeme po pěšině až k zelené budově obecního úřadu. Zde máme znak již barevný.

3. Jaké červené ovoce najdeme ve znaku?

Po hlavní cestě a kolem zdi pomalované zvířátky míříme doprava ke kostelu.

Na chvilku se zastavíme u ovoce. Jak jinak – má totiž souvislost s obcí.

Název Jabkenice prošel během staletí zajímavým vývojem. První písemná zmínka o vísce pochází z roku 1352. Jméno pravděpodobně vzniklo podle jablek, kterým se v tomto kraji vždy velmi dobře dařilo. Původně se obec nazývala Jablkenice. Mezi lety 1924 a 1950 se na příkaz úřadů musel oficiálně používat název Jablkynice, než obec po roce 1950 usoudila, že nejlepší budou dnešní Jabkenice.

Vchod stavení nalevo hlídá krásný dřevěný orel. Orla dnes máte šanci spatřit i živého. Fakt.

V okolí Jabkenic, které jsou známé svou oborou a krásnou přírodou s mnoha rybníky, se orli skutečně mohou vyskytovat. Nejčastěji se v této oblasti mladoboleslavska objevuje orel mořský, což je náš největší dravec. Tito ptáci vyhledávají klidná místa v blízkosti vodních ploch, kde mohou lovit ryby nebo vodní ptáky, a zdejší soustava rybníků jim k tomu poskytuje ideální podmínky.

Přicházíme ke kostelu **Narození Panny Marie.** Vítají nás dva další památné stromy!

Dnešní výlet by se měl spíše jmenovat výlet s tajenkou po památných stromech! Kolik jsme jich dnes už viděli?

Jaký druh stromů roste u kostela? Na jednom z nich je zelená tabulka. Co hlásá?

Najděte křížek.

4. Opište poslední číslici letopočtu.

Kolik andělíčků na křížku napočítáte? Komu z vás je ten uprostřed podobný?

Až dopočítáte, potichoučku vstupte do areálu bývalého hřbitova.

Kostel pochází z přelomu 13. a 14. století. Do našich časů se dochoval prakticky v původní podobě. (Že by se natíral krémy proti stárnutí?) V období baroka byla jen přistavěna předsíň a okna dostala nový tvar s půlkruhovými oblouky.

Jukněte na svatostánek zkoumavým okem a pokuste se rozpoznat, kde zedníci řádili.

Kostel je chloubou obce a jeho dřevěná **zvonice**, která stojí opodál, patří k nejcennějším památkám lidové architektury v regionu. A můžete v něm vidět i varhany.

Vzácný nástroj pochází z dílny kutnohorského mistra Antonína Mölzera staršího a byl vyroben v roce 1882, tedy ještě za života Bedřicha Smetany. Milovníky hudby jistě rozechvěje nadšením informace, že Smetana na tyto varhany doopravdy hrál, dotýkal se jejich kláves. A to i v době, kdy byl již zcela hluchý. Přesto dobře, protože dokázal vnímat vibrace tónů přes hrací stůl.

Dlouhou dobu byl nástroj v katastrofálním stavu. Pochutnával si na něm červotoč… A nejen to, měl i velmi poškozenou mechanickou trakturu, což je vnitřní spojovací systém mezi klávesami a píšťalami. Díky velké veřejné sbírce a úsilí místních nadšenců se však podařilo získat prostředky na jeho záchranu. Nyní jsou varhany opět v plné síle! Zdobí svými mocnými tóny pravidelné koncerty, a to zejména během tradičního hudebního festivalu *Smetanovy Jabkenice.*

V parčíku za kostelem narazíme na naučnou tabuli a také na mapu kraje. Prohlédněte si na mapě jednotlivá místa a historické památky úplně dole.

Jak se jmenuje obec v pravém dolním rohu, u které je na obrázku svatý?

5. Napište název obce.

Popojdeme k **památníku obětem světových válek**, který je připomínkou místních mužů, kteří se nevrátili z bojů. Podobné památníčky najdeme snad v každé české obci. Jsou důležité, abychom nezapomněli, že války jsou zlo, smrtonosný rozmar mocných hamižných ješitů. Jména vytesaná do kamene připomínají konkrétní osudy rodin, které v Jabkenicích žily a pracovaly v dobách, kdy svět procházel nejtěžšími zkouškami 20. století.

Jaké zvíře na památníku vidíte?

Držíme se značky naučné stezky a za obchodem Coop odbočíme doprava.

Kdybychom pokračovali rovně po hlavní, narazili bychom při cestě směrem na Pěčice na starobylá boží muka s kapličkou,

na jejímž vrcholu je železný kříž s letopočtem 1583. K tomuto místu se váže zajímavá informace.

Na nedalekém poli bylo v minulosti spolu se zbytky mečů, podkov a ostruh nalezeno velké množství mužských koster. Naznačuje to, že se zde kdysi odehrála velká bitva. V kronikách se o ní sice nedochovaly záznamy, ale země pod Jabkenicemi ji stále připomíná.

Jak by se vám líbilo, kdyby někdo třeba po sto letech vykopal při hloubení bazénu vaši kostřičku? Myslíte, že by z ní vědci dokázali poznat, jak jste se jmenovali?

My bojovat nebudeme a už vůbec se nepůjdeme zahrabat! Držíme se naučné stezky a vyjdeme po ní až téměř k posledním stavením v obci.

Cestou zkuste najít obrázek bílého anglického bulteriéra. Kousek od něj se u domečku napravo pase ovečka.

V zahrádce nalevo jsou zase vodník a šneček a napravo spatříte hrníčkový plot.

Jaký hrneček byste si vybrali? Kterou dobrotu byste z něj rádi vypili? Tipujeme, že zvítězí kakao z hrnečku se srdíčky.

Za domem č. 79 odbočíme doleva. O pár metrů dál zase na stezku doprava. Vstupujeme do lesa.

Když se zaposloucháte, uslyšíte pravý ptačí koncert. Pokud tedy zrovna není únor a minus 10 stupňů pod nulou. :)

Mezi největší zdejší pěvce patří například sýkora koňadra, pěnkava obecná, brhlík lesní nebo různé druhy budníčků a drozdů. Díky klidnému prostředí a dostatku hmyzu v korunách stromů se zde těmto zpěváčkům velmi dobře daří. Za superstar této oblasti bývá tradičně považován slavík obecný. Tento nenápadně hnědě zbarvený pták je proslulý mimořádně hlasitým, bohatým a rozmanitým zpěvem, který zdobí řada hvízdavých a klokotavých zvuků. Slavíci se do Jabkenic z Afriky vracejí v průběhu dubna. Jejich zpěv je ovšem nejintenzivnější v květnu, obzvláště v noci. Jejich hlasový projev je vnímán jako jeden z nejdokonalejších v celé ptačí říši, což potvrzují i ornitologové, kteří se studiem ptactva v českých lesích a oborách zabývají.

My o tom rovněž musíme něco vědět: Příjmení autorky tohoto textu je totiž také slavičí!

Lesní pěšina nás vede mezi stromy až na kraj lesa k poli, kde to opět zakroutíme na další pěšinu doprava zpátky do lesa. Toto místo dobře označují stromy s bílými pruhy po obou stranách.

Zkuste cestou k poli najít na stromě dřevěnou tabulku s písmeny CX. Má červené rohy. Co by to asi tak mohlo být? Je to značení trasy někdejšího Mistrovství ČR v cykokrosu.

Vidíte také na stromě dírky po klování šplhavých ptáků? Oba v našich luzích nejznámější druhy mají červené hlavičky.

Jeden se jmenuje datel a ten druhý na první pohled zaujme svým výrazným černo-bílým peřím na zádech a křídlech. Velmi nápadná je jeho jasně červená skvrna v podocasní části těla. Napovíme, že ve svém jméně skrývá ještě jednoho ptáčka, o kterém se říká, že krade.

6. Jak se jmenuje pták?

Jak už jsme si říkali, Bedřich Smetana žádné ptačí zpěvy ani klování obdivovat nemohl. Mohl si ho jen pamatovat…

V deseti letech si totiž přivodil zranění, které ho poznamenalo na celý život. Béďa byl průměrný školák, tak trochu i rošťák, jak už kluci bývají. Když jeho otec sládkoval v Jindřichově Hradci, se dvěma dalšími kamarády objevili u rybníku Vajgar jakousi výbušninu, kterou se snažili odpálit. Dlouho jim to nešlo. Lahev s prachem ale najednou bouchla. Jako naschvál zrovna ve chvíli, kdy se šel malý Smetana podívat, proč nebouchá. Krvácející ránu si jen omyl vodou z rybníka. Žádná dezinfekce, žádné pořádné ošetření. Asi aby doma nedostal. Infekce na sebe nenechala dlouho čekat. Bedříšek dostal těžký zánět měkkých částí i kostní tkáně pravé poloviny obličeje. Kostičky lebky však po zánětu nesrostly správně. Zdravotní důsledky klukoviny ho trápily až do konce života. V padesáti letech začal trpět sluchovými halucinacemi. Slyšel zvuky, které neexistovaly… Záhy ohluchl na pravé ucho a zanedlouho i na levé.

Hudebního génia však nic nezastavilo. Smetanu znají posluchači na celém světě, jeho *Prodaná nevěsta* je vůbec nejhranější operou v Národním divadle. Kněžna Libuše pěla při všech otevřeních zlaté kapličky, co jich jen bylo. Fanfáry z této opery doprovázejí příchod prezidenta České republiky při slavnostních příležitostech.

Cesta lesem je krásná, že? Hlídáme si místo, které vypadá jako lesní křižovatka. I tu označují kmeny s bílým pruhem. Právě tady se vydáme doprava.

I kdybyste se ztratili, nic se neděje, časem byste narazili na naučnou stezku, která by vám pomohla v lese se zorientovat a bezpečně by vás dovedla do cíle… Jen bez vyluštěné tajenky. :)

Opery Bedřicha Smetany si můžeme zapamatovat za pomoci známé prapodivné věty: *Braprodali dvě hutačervi.* To je 8 dokončených oper, a navíc jedna nedokončená: Braniboři v Čechách, Prodaná nevěsta, Dalibor, Libuše, Dvě vdovy, Hubička, Tajemství, Čertova stěna, Viola.

Zkuste si to, bude se vám to hodit v hodinách hudební výchovy. My si vás na konci výletu vyzkoušíme!

Bedřich Smetana dokázal skládat hudbu i po ztrátě sluchu díky své mimořádné vnitřní představivosti, které se odborně říká vnitřní sluch. Jako zkušený a geniální skladatel měl v paměti dokonale uložené zvuky všech hudebních nástrojů i to, jak spolu různé tóny ladí, když se spojí v orchestru. Když psal noty na papír, nepotřeboval je slyšet ušima, protože je naprosto přesně slyšel ve své mysli. Podobně jako si člověk dokáže v duchu představit hlas blízké osoby nebo melodii známé písničky.

Za lesní křižovatkou, na které jsme tedy odbočili doprava, jdeme po další lesní pěšině asi 200 metrů stále rovně. Poté narazíme na naučnou stezku. Je zde herní úkol *Stopy zvířat*. Poznáte podle otisků alespoň 3 zvířátka?

Přejdeme naučnou stezku, necháme se táhnout rovně za nosem a po dalších 50 metrech prudce odbočíme doleva, abychom znovu zkratkou dohnali naučnou stezku. Je zde altánek a na tabuli také květinový rébus. Zkuste ho vyřešit.

Která květina vám na kostičkách vyšla? Vzpomenete si na pohádku, v níž dva trpaslíčci také pátrali po jejím původu? Napovíme:

Křemílek a Vochomůrka stáli zamyšlení na zahrádce za pařezovou chaloupkou. Sluníčko se na ně chvíli dívalo z nebeského balkonu. Potom zaťukalo zlatým prstem Křemílkovi na rameno: „Copak je?“ „Ale chtěli jsme, aby nám na zahrádce vyrostla kytka, ale nemáme semínko,“ řekl Křemílek. Sluníčko ukázalo zlatým prstem. „Tamhle jedno leží.“ Leželo tam semínko a tvářilo se jako děťátko, když spí. „Radši se ho, Křemílku, zeptej, co je zač. Abychom si tu kdovíco nezasadili,“ povídá Vochomůrka. „Copak jsi zač?“ „Verbaskum,“ špitlo semínko.

Jakou písničku skřítci zpívali semínku a jakou si přáli vypěstovat květinu? I tu tady na jaře uvidíte kvést.

Vstávej semínko holala… Bude z tebe…

Po naučné stezce se vydáme doprava.

Blížíme se k rozcestí *Jabkenice*. Najděte na něm název obce, která ve svém jméně skrývá šelmu (je odsud 12,5 km)

7. Opište písmena v závorce za jménem.

Stejným směrem se po červené značce vydáme po cestě právě směrem na Jabkenice.

Mineme roubenou chaloupku nalevo i louku, kde se pasou ovečky. Všude kolem se kolébají kachny a husy. A také hrabou slepice.

Napravo na cedulce u chatové osady najděte motýlka, berušku a květinky.

Možná tady také potkáte na procházce obrovského pejska Fandu, který se od nás nechal podrbat a ukázal nám další správný směr.

Tuto cestu totiž musíme záhy opustit a vydat se po špatně viditelné stezce kolem domu čp. 211 doleva směrem ke hřbitovu.

A protože je v této oblasti opravdu hodně domácích zvířat, než k místu definitivního klidu dojdeme, můžeme si zazpívat.

Znáte písničku *Když jsem já sloužil?* Která zvířátka chlapec za svou službu obdržel? Zkuste tenhle věčně živý šlágr zazpívat od první sloky a my vám pro kontrolu napíšeme tu poslední. :)

Jen jedno zvířátko nám z ní vypadlo.

8. Doplňte zvíře.

Když jsem já sloužil poslední léto,

vysloužil jsem si děvčátko za to.

To děvčátko jak poupátko

A ty boty do roboty

a ten ??? jako kůl

a ta kráva mléko dává

a to tele hubou mele

a ten vepř jako pepř

a ta husa chodí bosa

a ta kačka bláto tlačká

a to kuře krákoře, běhá po dvoře,

má panenka stele postel v komoře.

Dovedete si představit, že by rodiče za roční dřinu místo peněz přitáhli domů třeba tele? Sice by hezky mlelo tlamou, ale za to si zmrzku ani tarif do mobilu nekoupíte.

Mineme hřbitov na pravici a konečně zamíříme ke slavné **Jabkenické oboře**. Držte se levé pěšiny a za chvilku narazíte na její plot. Podél něj pak klesejte až ke vchodu do obory.

Tato obora byla založena rodem Thurn-Taxisů již v 18. století a sloužila především k chovu jelení a daňčí zvěře. Patřila k loučeňskému panství, navazovala přímo na několik kilometrů vzdálený zámecký park. (I tam mimochodem vede jeden z našich výlet s tajenkou.)

V období kolem roku 1889, kdy panství vlastnil kníže Alexander Thurn-Taxis, se v oboře nacházela skutečná zoologická zahrada. Kníže byl milovníkem exotiky a nechal sem dovézt velmi netradiční zvířata. Návštěvníci zde tehdy mohli potkat bizoní stádo, klokany, pštrosy, u rybníků dokonce i plameňáky. Tato exotická éra trvala až do roku 1943, kdy byla obora dočasně zrušena.

Zdejším lesmistrem býval na konci 19. století jistý Josef Schwarz, což byl zeť hudebního skladatele Bedřicha Smetany, jak už jsme si říkali. Laskavý muž vzal občas stařičkého tchána (bylo mu již přes 50 let) na projížďku po polesí. Smetana rád zašel i za místními ochotníky. Několikrát byl na návštěvě u Thurn-Taxisů na zámku – kníže byl houslista, hrávali prý spolu duety.

Obora se rozkládá se na ploše několika stovek hektarů a je charakteristická svými rozlehlými loukami, staletými duby a soustavou rybníků. Pro Bedřicha Smetanu byla hlavním zdrojem inspirace. Rád se zde procházel po lesních cestách a vnímal rytmus přírody. Dnes je obora chráněným územím, které slouží nejen k chovu zvěře, ale i k rekreaci a poznávání přírodních procesů. Občas bývá otevřena veřejnosti.

Od vchodu do obory odbočíme doprava. Míříme k poslednímu dnešnímu zastavení – k Mlýnskému rybníku. Než k němu dojdeme, prozradíme ještě pár historických informací.

Málokdo ví, že dějiny osídlení Jabkenic sahají mnohem dál než do středověku. Na návrší zvaném Hrádek, které se nachází u nedalekého Hradeckého rybníka v oboře, jsou dodnes patrné pozůstatky starého hradiště. Podle odhadů odborníků toto opevněné sídlo vzniklo pravděpodobně již 1 000 let před naším letopočtem, tedy v době bronzové.

A jsme u **Mlýnského rybníka**, který je součástí soustavy pěti rybníků, které leží na Jabkenickém potoce přímo v areálu obory. Tato nádrž sloužila v minulosti k pohonu místního mlýna a poskytuje domov mnoha druhům ryb a obojživelníků. Na

hladině lze často pozorovat divoké kachny nebo labutě. A možná právě také lovícího orla mořského.

Jdeme pátrat po soše **svatého Huberta**. Najdete ji ve stráni napravo.

Svatý Hubert byl francký šlechtic. Žil v 7. století a dnes je uctíván jako patron lovců a lesníků. Podle legendy se mu během lovu o Velkém pátku zjevil jelen se zářícím křížem mezi parohy. Jako by už to nestačilo, navíc šlechtice vyzval, aby přestal s marnivým životem a začal sloužit bohu. Po tomto zážitku se Hubert stal knězem a později biskupem v Maastrichtu a Lutychu, kde šířil křesťanství a pomáhal chudým. Jeho příběh učí lovce úctě k přírodě a zásadě, že by měli lovit čestně a s pokorou ke zvířatům. Svátek svatého Huberta se slaví třetího listopadu a po celém světě ho doprovázejí slavnostní mše a myslivecké tradice.

Podívejte se na sochu.

9. Co zlatého září jelenovi v paroží?

Rybník neobcházíme, ale pokračujeme hezky rovně za nosem do cíle našeho výletu – tedy k památnému dubu.

Jak jste na tom s operami Bedřicha Smetany? Kdo je dokáže všechny vyjmenovat?

Braprodali dvě hutačervi – Braniboři v Čechách, Prodaná nevěsta, Dalibor, Libuše, Dvě vdovy, Hubička, Tajemství, Čertova stěna, Viola.

Bravo! Vy jste ale šikovné děti! A k tomu máme vyluštěno.

Copak to na vás kouká z tajenky? Ano, je to právě jedna z oper, které jste právě vyjmenovali.

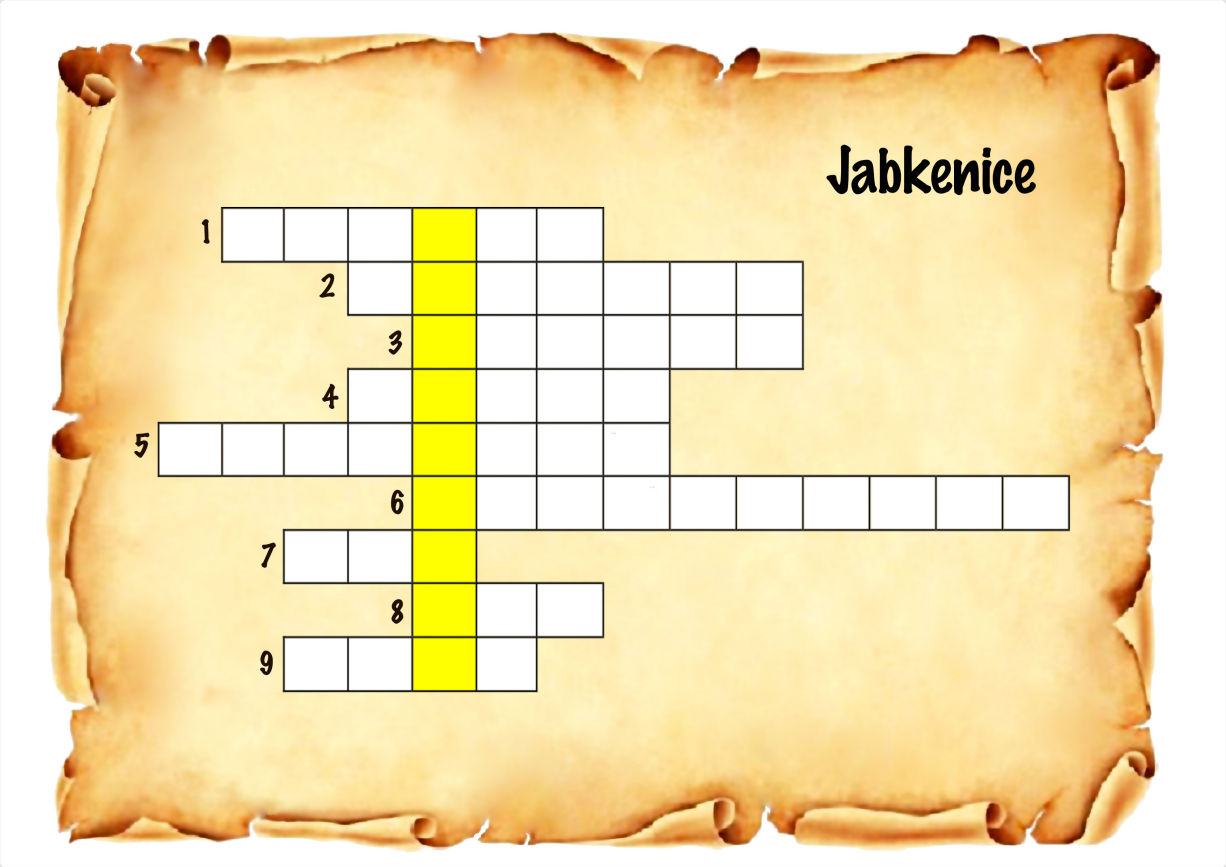
Děkujeme vám, že jste s námi šli na výlet. Také děkujeme obci Jabkenice za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

Přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou!☺

V textu byly mimo jiné použity informace z webových stránek www.kudyznudy.cz, www.pohadkozeme.cz, https://www.nm.cz/navstivte-nas/objekty/pamatnik-bedricha-smetany , https://www.casopis.ochranaprirody.cz, https://www.jabkenice.cz/, Václav Čtvrtek – Pohádky z mechu a kapradí atd.

Otázky k tajence

1. **Jakou barvu mají drápy lva?**
2. **Jak se jmenuje prst, který je úplně vlevo?**
3. **Jaké červené ovoce najdeme ve znaku?**
4. **Opište poslední číslici letopočtu.**
5. **Napište název obce.**
6. **Jak se jmenuje pták?**
7. **Opište písmena v závorce za jménem.**
8. **Doplňte zvíře.**
9. **Co zlatého září jelenovi v paroží?**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 19.11.2026 08:57